

TRIBUNAL DE JUSTICIA DE LAS COMUNIDADES EUROPEAS
SOUDNÍ DVŮR EVROPSKÝCH SPOLEČENSTVÍ
DE EUROPÆISKE FÆLLESSKABERS DOMSTOL
GERICHTSHOF DER EUROPÄISCHEN GEMEINSCHAFTEN
EUROOPA ÜHENDUSTE KOHUS
ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ ΤΩΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΩΝ ΚΟΙΝΟΤΗΤΩΝ
COURT OF JUSTICE OF THE EUROPEAN COMMUNITIES
COUR DE JUSTICE DES COMMUNAUTÉS EUROPÉENNES
CÚIRT BHRÉITHIÚNAIS NA gCÓMHPHOBAL EORPACH
CORTE DI GIUSTIZIA DELLE COMUNITÀ EUROPEE
EIROPAS KOPIENU TIESA

EUROPOS BENDRIJŲ TEISINGUMO TEISMAS
EURÓPAI KÖZÖSSÉGEK BÍRÓSÁGA
IL-QORTI TAL-ĠUSTIZZJA TAL-KOMUNITAJIET EWROPEJ
HOF VAN JUSTITIE VAN DE EUROPESE GEMEENSCHAPPEN
TRYBUNAŁ SPRAWIEDLIWOŚCI WSPÓLNOT EUROPEJSKICH
TRIBUNAL DE JUSTIÇA DAS COMUNIDADES EUROPEIAS
SÚDNY DVOR EURÓPSKYCH SPOLOČENSTEV
SODIŠČE EVROPSKIH SKUPNOSTI
EUROOPAN YHTEISÖJEN TUOMIOISTUIN
EUROPEISKA GEMENSKAPERNAS DOMSTOL

Τύπος και Πληροφόρηση

ΑΝΑΚΟΙΝΩΘΕΝ ΤΥΠΟΥ αριθ. 87/04/GR

28 Οκτωβρίου 2004

Προτάσεις του γενικού εισαγγελέα στην υπόθεση C-53/03

*Συνεταιρισμός Φαρμακοποιών Αιτωλίας και Ακαρνανίας (ΣΥΦΑΙΤ) κατά Glaxosmithkline
AEBE*

**Η ΑΡΝΗΣΗ ΦΑΡΜΑΚΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΣ ΠΟΥ ΚΑΤΕΧΕΙ ΔΕΣΠΟΖΟΥΣΑ
ΘΕΣΗ ΣΤΗΝ ΑΓΟΡΑ ΝΑ ΙΚΑΝΟΠΟΙΗΣΕΙ ΟΛΕΣ ΤΙΣ ΠΑΡΑΓΓΕΛΙΕΣ ΤΩΝ
ΠΕΛΑΤΩΝ ΤΗΣ ΠΡΟΚΕΙΜΕΝΟΥ ΝΑ ΠΕΡΙΟΡΙΣΕΙ ΤΟ ΠΑΡΑΛΛΗΛΟ ΕΜΠΟΡΙΟ
ΔΕΝ ΣΥΝΙΣΤΑ ΑΥΤΟΜΑΤΩΣ ΚΑΤΑΧΡΗΣΗ ΔΕΣΠΟΖΟΥΣΑΣ ΘΕΣΕΩΣ**

*Η εν λόγω συμπεριφορά δεν πρέπει να θεωρείται καταχρηστική στις περιπτώσεις στις οποίες οι
μεταξύ κρατών μελών διαφορές στις τιμές των φαρμάκων οφείλονται σε κρατική παρέμβαση
και λαμβανομένων υπόψη των ιδιαιτεροτήτων της ευρωπαϊκής φαρμακευτικής αγοράς*

Η Glaxosmithkline (GSK), φαρμακευτική εταιρία, προμηθεύει με τα προϊόντα της τους προσφεύγοντες, χονδρεμπόρους φαρμάκων, μέσω της ελληνικής θυγατρικής της. Μέχρι τον Νοέμβριο του 2000 η GSK ικανοποίησε όλες τις παραγγελίες που είχε δεχθεί από τους χονδρεμπόρους. Οι χονδρέμποροι εξήγαγαν τότε μεγάλες ποσότητες των εν λόγω προϊόντων σε άλλα κράτη μέλη, στα οποία οι τιμές ήταν πολύ υψηλότερες. Μετά τον Νοέμβριο του 2002, όμως, η GSK έπαυσε να εφοδιάζει τους χονδρεμπόρους και δήλωσε ότι στο εξής επρόκειτο να εφοδιάζει άμεσα μόνο νοσοκομεία και φαρμακεία, υποστηρίζοντας ότι η εξαγωγή των προϊόντων από τους χονδρεμπόρους οδηγούσε σε ανεπάρκεια προϊόντων στην ελληνική αγορά. Η GSK συνέχισε, κατόπιν αυτού, τον εφοδιασμό των χονδρεμπόρων, αλλά σε περιορισμένες ποσότητες.

Οι χονδρέμποροι υπέβαλαν καταγγελίες ενώπιον της Ελληνικής Επιτροπής Ανταγωνισμού σχετικά με την εν λόγω άρνηση ικανοποίησης των παραγγελιών τους. Κατόπιν της εκ μέρους της Επιτροπής Ανταγωνισμού διατάξεως ασφαλιστικών μέτρων, η ελληνική θυγατρική της GSK ικανοποίησε τις παραγγελίες των χονδρεμπόρων στον βαθμό που το επέτρεπαν οι προμήθειες που έλαβε από τη GSK. Οι προμήθειες αυτές ήταν αρκετές για να καλύψουν τις ανάγκες της ελληνικής εσωτερικής αγοράς, αλλά όχι και τις πολύ μεγαλύτερες παραγγελίες των χονδρεμπόρων.

Η Επιτροπή Ανταγωνισμού επισήμανε ότι οι τιμές των ιατρικών προϊόντων καθορίζονται από τα κράτη μέλη και ότι οι τιμές στην Ελλάδα βρίσκονται σταθερά στο χαμηλότερο επίπεδο (10). Η Επιτροπή Ανταγωνισμού, λαμβάνοντας ως δεδομένο ότι η GSK κατέχει δεσπόζουσα θέση ως προς ένα τουλάχιστον από τα επίμαχα προϊόντα, το φάρμακο Lamictal (φάρμακο για την επιληψία), ερωτά το Δικαστήριο των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων αν και υπό ποιες συνθήκες μια φαρμακευτική εταιρία με δεσπόζουσα θέση στην αγορά μπορεί, προκειμένου να περιορίσει το παράλληλο εμπόριο, να αρνηθεί να καλύψει πλήρως τις παραγγελίες των χονδρεμπόρων.

Ο γενικός εισαγγελέας Jacobs υπενθυμίζει ότι, σύμφωνα με τη νομολογία του Δικαστηρίου, είναι δυνατόν να επιβληθεί σε μια κατέχουσα δεσπόζουσα θέση επιχείρηση υποχρέωση εφοδιασμού όσον αφορά τα προϊόντα ή τις υπηρεσίες της, τούτο όμως μόνο σε εξαιρετικές περιπτώσεις. Ο γενικός εισαγγελέας επισημαίνει ότι αυτό θα συνέβαινε στην περίπτωση που η άρνηση εφοδιασμού έθιγε σοβαρά τον ανταγωνισμό σε μια δευτερογενή αγορά ή στην αγορά εφοδιασμού. Ωστόσο, μια κατέχουσα δεσπόζουσα θέση επιχείρηση δεν υποχρεούται να ικανοποιεί ασυνήθεις παραγγελίες και δικαιούται να λαμβάνει τα μέτρα που κρίνει πρόσφορα για την προάσπιση των εμπορικών συμφερόντων της. Ο γενικός εισαγγελέας αναφέρει, περαιτέρω, ότι τα κριτήρια που καθορίζουν αν μια συμπεριφορά είναι καταχρηστική εξαρτώνται σε μεγάλο βαθμό από το ιδιαίτερο οικονομικό και κανονιστικό πλαίσιο κάθε υποθέσεως.

Συνεπώς, ο γενικός εισαγγελέας εκτιμά ότι **ο περιορισμός του εφοδιασμού δεν συνιστά αυτομάτως κατάχρηση δεσπόζουσας θέσεως** για τον μοναδικό λόγο ότι η επιχείρηση που κατέχει δεσπόζουσα θέση αποσκοπεί στον περιορισμό του παράλληλου εμπορίου.

Για να εκτιμηθεί, στο πλαίσιο της φαρμακοβιομηχανίας, αν η εν λόγω συμπεριφορά είναι καταχρηστική, πρέπει, κατά τον γενικό εισαγγελέα, να ληφθούν υπόψη διάφοροι παράγοντες.

Πρώτον, ο γενικός εισαγγελέας επισημαίνει ότι το στοιχείο που ευνοεί την άσκηση παράλληλου εμπορίου είναι οι διαφορές τιμών που προκαλεί η κρατική παρέμβαση στην αγορά φαρμάκων. Αν προστεθεί στο στοιχείο αυτό και το ότι η Κοινότητα και τα κράτη μέλη έχουν ρυθμίσει σε μεγάλο βαθμό την αγορά φαρμάκων, καθίσταται σαφές ότι στην εν λόγω αγορά δεν επικρατούν οι συνήθεις όροι ανταγωνισμού. Η επιβολή σε μια φαρμακευτική επιχείρηση με δεσπόζουσα θέση της υποχρέωσης να καλύψει όλες τις παραγγελίες προϊόντων προς εξαγωγή συνιστά, σε πολλές περιπτώσεις, δυσανάλογη επιβάρυνση, λαμβανομένων ιδίως υπόψη της ηθικής και νομικής υποχρέωσης των εν λόγω επιχειρήσεων να συνεχίζουν τον εφοδιασμό σε όλα τα κράτη μέλη.

Δεύτερον, δεδομένων των ιδιαίτερων οικονομικών χαρακτηριστικών του τομέα, ο γενικός εισαγγελέας Jacobs αναφέρει ότι η απαίτηση εφοδιασμού δεν προάγει αναγκαστικά την ελεύθερη κυκλοφορία ή τον ανταγωνισμό και μπορεί ακόμη και να αποθαρρύνει τις φαρμακευτικές επιχειρήσεις από την προσπάθεια καινοτομίας.

Τρίτον, το εν λόγω παράλληλο εμπόριο δεν αποφέρει πάντα κέρδη για τον καταναλωτή ή για το κράτος μέλος ως κύριο αγοραστή των προϊόντων. Όπως επισημαίνει ο γενικός εισαγγελέας Jacobs, σε ορισμένες περιπτώσεις, κέρδος αποκομίζουν μόνον τα μέρη της αλυσίδας διανομής, με αποτέλεσμα ορισμένα κράτη μέλη να θεσπίσουν συστήματα ανακτήσεως, προκειμένου να επιστρέφεται μέρος των κερδών.

Τέλος, ο γενικός εισαγγελέας τονίζει ότι οι προτάσεις του αφορούν ειδικώς τη

φαρμακοβιομηχανία στη σημερινή της κατάσταση και το επίμαχο στην υπό κρίση υπόθεση πρόβλημα. Στο πλαίσιο αυτό, επισημαίνει ότι η συμπεριφορά μιας κατέχουσας δεσπόζουσα θέση επιχειρήσεως, η οποία κατανέμει σαφέστερα και αμεσότερα την κοινή αγορά ή είχε αρνητικές συνέπειες για τον ανταγωνισμό απορρέουσες από άλλους λόγους πέραν του περιορισμού του παράλληλου εμπορίου, μπορεί επίσης να θεωρηθεί καταχρηστική.

ΥΠΟΜΝΗΣΗ: Η γνώμη του γενικού εισαγγελέα δεν δεσμεύει το Δικαστήριο. Έργο του γενικού εισαγγελέα είναι να προτείνει στο Δικαστήριο, με πλήρη ανεξαρτησία, νομική λύση για την υπόθεση που του έχει ανατεθεί. Η υπόθεση τελεί υπό διάσκεψη στο Δικαστήριο των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων. Η απόφαση θα εκδοθεί αργότερα.

Ανεπίσημο έγγραφο προοριζόμενο για τα μέσα μαζικής ενημερώσεως, το οποίο δεν δεσμεύει το Δικαστήριο.

Γλώσσες στις οποίες διατίθεται: αγγλικά, γαλλικά, γερμανικά, ελληνικά, ισπανικά και ιταλικά

Το πλήρες κείμενο της αποφάσεως βρίσκεται στην ιστοσελίδα του Δικαστηρίου

<http://curia.eu.int/jurisp/cgi-bin/form.pl?lang=el>

Μπορείτε, κατά κανόνα, να το συμβουλευθείτε από τις 12 το μεσημέρι, ώρα κεντρικής Ευρώπης, κατά την ημερομηνία της δημοσιεύσεως της αποφάσεως.

Για περισσότερες πληροφορίες επικοινωνήστε με την κα Estella Cigna Angelidis

Τηλ.: (00352) 4303 2582 Fax: (00352) 4303 2674